

TARSOLY

A **Háló** lapja

2023. november

„Sose kételkedjünk abban, hogy gondolkodó, elkötelezett emberek kicsiny csoportjai meg tudják változtatni a világot. Valójában csak ők tudják megváltoztatni.” (Margaret Mead)

Tartalomjegyzék

Beszámoló a Háló vezetőségének átalakításáról.....	3
Csütörtök este kilenckor.....	6
t'Ars két torony között.....	7
Cikksorozat a magyarság értékeiről 6. rész.....	8
Nyíljon a sírjukon száz virág: úzvölgyi hálós zarándoklatunk.....	13
A Felvidéken jártunk.....	16
Ghánai misszió.....	19
Vivat atletika, bravó Zsuzsi!.....	20
A szentek bevonulása.....	22
A Háló lelkeségéről, üzenetéről és missziójáról.....	25
1975. VI. 5. REMAKE.....	27
Magyarörmények.....	28
Élmények, emlékek, Háló-tábor.....	34

Első borítóképen

Ararát (Puchard Zoltán felvétele)

Fotójával köszöntjük a Háló egyik alapítóját, a 70 éves Puchard Zolit.

Hátsó borítóképen

Kereszteskő (hacskar) az Örmény-templomnál Budapesten az Orlay utcában (Margitfalvy György fotója)

Hálónk tája

Beszámoló a Háló vezetőségének átalakításáról

A Háló 1989-ben hirdette meg magát, így egy 34 éves mozgalomról beszélhetünk. A kezdetekben egyáltalán nem beszélhettünk tudatos vezetésről, egyszerűen a lelkesedés vitt előre bennünket, és sok önkéntes, sok kapcsolatépítő munkája miatt vált néhány év alatt viszonylag jól ismertté, akkor még elsősorban kis-Magyarországon. Nem voltak egyesületeink, alkalmazottunk, nem írtunk pályázatokat, nem gondolkodtunk még régiókban és kerületekben.

Ahogy egyre szélesebbé vált a Háló tevékenysége mind területileg, mind működési módjait tekintve, úgy vált egyre egyértelműbbé, hogy bizony akár akarjuk, akár nem, már ki is alakult egy vezetőség azokból, akik megmaradtak a kezdeti nagy lelkesedés után. Kezdetben ennek a beszélgető csapatnak a létszáma 10-12 fő körül alakult, az évek alatt volt 4 fős is, de leginkább a 6-7 fő körül ingadozott.

Amikor a Hálón belül, már egyfajta tudatos döntés következtében kialakultak a régiók, azok élére is vezetők vagy vezetőség került. Ekkor az eredeti vezetőséget elkezdtek néha Kárpát-medencei vezetőségnek nevezni, de leginkább maradt az egyszerű Háló-vezetőség név. A kezdeti nagy lelkesedési időszakban a vezetőségnek nem voltak meghatározott határai, tehát ha megkérdezték volna tőlünk, valószínűleg nem tudtunk volna egy konkrét névlistát adni. Ez azért 4-5 év után jobban láthatóvá formálódott, és ha jól emlékszem, úgy 10 év után kezdtük el magunkat mint Háló-vezetőket meghatározni.

Amikor úgy éreztük, például egy-egy ember lemorzsolódása után, hogy túl kevesen lennénk, akkor meghívás alapján próbáltuk a kiesőket pótolni. Mindig azok közül választottunk, akik már jól ismerték a Hálót, és a befektetett munkamennyiségük alapján a többiek már úgyis mint egyfajta vezetőre tekintettek rá. Tulajdonképpen ez a rendszer működött egészen mostanáig, tehát 2023 őszéig. Tehát a Háló Kárpát-medencei vezetősége egy nagyon egyszerű, egyszintű, semmiféle strukturáltságot sem mutató, beszélgető, együtt gondolkodó, néha műhelymunka-szerűen működő kör volt.

Az utóbbi években ennek mutatkoztak problémái, hiányosságai. A Háló nagy lett, összetett tevékenységekkel, ezekben sok struktúrát, nagy változatosságot felmutatva, amit ez az egyszerű felépítésű vezetés nem tudott mindig követni. A vezetés tagjai többen erősen elfoglaltak voltak, másokat beszipantottak bizonyos operatív feladatok, így egy csomó dologra, egyszerűen idő sem maradt. Továbbá régi igényünk volt, hogy valahogy az utánpótlásunk kinevelésével is foglalkoznunk kellene, tudatosan kiépített keretek között. De erre sem energia nem maradt, sem a módját nem találtuk ki.

Ezt felismerve elkezdtünk gondolkodni egy, az igényeket jobban kielégítő vezetői szerkezeten. Egyik ötletünk az volt, hogy mintegy osztódva, és a feladatokat kétfelé bontva próbáljuk saját kapacitásainkat kitágítani. Ezért létrehoztunk egy stratégiai és egy operatív vezetőséget.

A Háló Stratégiai Vezetése (HSV) elsősorban a stratégiai területekre összpontosít, a hosszú távú célokra, a Háló lelkületére és lelkiségére. Ily módon a MIÉRT kérdésekre kell a válaszokat megtalálniuk.

A Háló Operatív Vezetése (HOV) pedig a ténylegesen megvalósítandó feladatokra összpontosít, a gazdasági, irodai, tevékenységekre, a rendezvényekre, programokra, általában a működtetésre. Ezért nekik a HOGYAN kérdésekre kell a válaszolniuk.

Úgy gondoljuk jelenleg, hogy a hatékonyság miatt a HSV-ben legfeljebb 7 ember lehetne, míg a HOV-ban 5. A létszámokat tekintve már itt is látható, hogy egyrészt reményeink szerint a vezetőség együttes kapacitása bővíülhet, másrészt az összességében nagyobb létszám lehetőséget nyújt olyan új embereknek, akikre a régi felépítésben nehezen gondolhattunk volna. De ezt még mindig nem éreztük elégségesnek ahhoz, hogy egy-egy részterületet jobban segíthessünk, és a régiókkal még szervesebb legyen az együttműködés. Ezért elterveztük, hogy több, a vezetőség munkáját segítő munkacsoportot is létrehozunk. Ez a következő hónapok munkája lesz majd.

A vezetőséget segítő munkacsoportok szakmai alapokon szerveződnek, így lehetőséget biztosítanak arra, hogy érdeklődési kör, képességek alapján kerüljenek emberek közelebb ahhoz, hogy rálátásuk legyen a teljes Háló működésére. Ezeknél a munkacsoportoknál különösen is figyelhetünk arra, hogy a régiók képviselhesék magukat bennük, aminek nagy előnye, hogy kialakulhat a régiókban is a régióvezetések segítő szakmai kör. Úgy gondolom, ez lehet egy valódi utánpótlást nevelő környezet, amelyben már ténylegesen lehet vezetői

jellegű szolgálatot végezni. A munkacsoportok munkáját a műhelymunka-szerű és módszeres tervezések, adatgyűjtések, a régiókkal és a vezetéssel való egyeztetések, tanácsadások jellemzik majd.

Melyek is azok a területek, amelyek igénylik a munkacsoportok létrejöttét?

Az első a gazdasági, pénzügyi munkacsoport. Itt a pénzügyi tervezéssel, pályázatokkal, adományszervezéssel, kiadások tervezésével segítik a vezetőséget.

Lesz egy irodai munkacsoport is, amely az irodai folyamatokkal, egyesületek ügyeivel, nyilvántartásokkal, levelezőlistákkal, belső adatbázisainkkal foglalkozik majd.

A régiók munkacsoport dolga tulajdonképpen a Háló eredeti küldetésének az ügye lesz. Tehát a régiók segítése, közöttük az egyeztetések, találkozók és egyéb rendezvények összehangolása, jó példák cseréje.

Negyedikként a média és kommunikáció munkacsoportra gondoltunk. Az ő figyelmük a honlap, a közösségi média, a külső-belső tájékoztatás, a hírlevelek irányába fordul majd.

Lenne egy korosztályok vagy rétegek munkacsoport is, ahol például az utánpótlás-neveléssel, az ifikkal és tinikkel, a fiatal felnőttekkel, a családosokkal, vagy éppen az egyedülállókkal, vagy egyéb, a Háló számára valamilyen szempontból fontos réteggel foglalkoznának.

Végül gondoltunk egy speciális munkacsoportra is, amely a Háló Közösségi és Kulturális Központjára figyelne, hogy az valóban egy hálós otthonná váljon, étellel telítődjön, ismertté váljon.

Kívánjuk, hogy ezzel a vezetői szerkezettel a Háló továbbra is fejlődjön, még életerősebbé váljon, és ehhez kérjük Isten és mindannyiótok segítségét is!

*Szeibert András
2023. Magvető havának 27. napján*

Csütörtök este kilenckor

Rövid élménybeszámoló a hálósok csütörtöki imádságáról

Örömmel várom a csütörtök estéket, ugyanis kilenckor találkozom a számítógépem képernyőjén néhány hálóssal, akikkel ismerősként, barátként, testvérként üdvözljük egymást, és együtt imádkozunk. Nagyon szeretem ezeket a virtuális együttléteket, néha már úgy érzem, mintha élőben történének.

Öröm számomra a kedves arcokat látni, a hangjukat hallani, az érintettségüket érezni. Minden ilyen közös imádkozás mélyen meg tud érinteni, mintha konkrétan az én lelkemnek üzenne.

A gyermekek megjelenése és megszólalása dupla öröm, külön hálás vagyok érte.

Ma péntek van: még érzem a tegnapi esti hangulatot, látom képzeletemben a jelenlévők arcát, és már várom a következő csütörtök estét. Ha Isten éltet, kilenckor jelen leszek.

Molnár Margit, Gyergyószentmiklós

*Józsa Judit kerámiája: Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma
fotó Margitfalvy György*

Egy-köz-ház

t' Ars két torony között

Az Ars Sacra Fesztivál idején a t'ARS Keresztény Képzőművészeti Műhely a Szent István-bazilika lovagtermében állított ki. A kiállítás idejére a t' Ars a 72 Tanítvány Mozgalom információs rendszerén keresztül önkénteseket keresett felügyelőnek. Magam is jelentkeztem egy hétköznapi kora délutáni 3 órás időtartományra. A Magyar Kuríron olvasható képes beszámolót,

<https://www.magyarkurir.hu/hirek/amikor-eg-es-fold-osszeer-szakralis-kiallitas-nyilt-szent-istvan-bazilika-lovagtermeben>
kiegészíteném a saját személyes élményeimmel.

Nemcsak maga a kiállítás vonzott, hanem az is, vajon milyen egy lovagterem a bazilikában. Még annak tudatában is, hogy fenn vagyunk, az ablak nélküli, csupasz téglafalú helyiségben inkább éreztem magam egy komfortos pinceklubban, mint lovagteremben, ahol nemcsak mosdók is vannak, hanem liftek is, fel is, sőt le is. A lovagterem a bazilika bejárata fölött, annak két tornya közötti átjáró, ahol átszállhatnak, átmehetnek az utcaszintről lépcsőn vagy liften jövők a kupolahéjban, a kupola felső részén levő körkilátó felé menő liftre vagy lépcsőre.

A t' Ars alapító, de nem képzőművész, a szervezőmunkát végző Bittsánszky Lotti, úgy tűnik, remekül menedzseli a csapatot, mert a választott helyszínen a látogatók számát a turistaszézon közepén csak a folyamatosan fel-lejáró lift, valamint a csigalépcsők kapacitása korlátozta. A festmények és a grafikák alatt látható QR-kód vezette el az érdeklődőt a művész elérhetőségéhez, ahol az esetleg megtetszett műalkotást akár meg is vehette. Csak akkor hallottam magyar szót, amikor a szolgálatot átvettem, illetve átadtam. A turisták hadával nem volt semmi bajom, nem nyúltak a kiállított művekhez. Sokan fényképeztek, amit magam is megtettem, de az egyik kiállított alkotás alatt vagy mellett, már nem tudom, hol látott szöveg, „A béke szellemi munka”, annyira elgondolkodtatott, hogy csak hazafelé menet jutott eszembe, a művet magát elfelejtettem lefényképezni. Örültem, hogy a kiállító művészek több mint a felét kitevő vidékiek jutottak így urbi et orbi bemutatkozási lehetőséghez. Volt közöttük zalaegerszegi,

keszthelyi, tapolcai, kozármislenyi, de még egy mindössze 340 lelkes borsodi kis faluban (Garadna) élő is. Rengetegen írtak be az emlékkönyvbe. Ha lengyel szót hallottam, igyekeztem a lengyel turistákkal szóba elegyedni. Mondtam is nekik: „A Notre Dame toronyőre még egy franciául se tudó muszlim, a Szent István-bazilikáé bezzeg egy lengyelül is beszélő katolikus”.

Lottitól minden önkéntes felügyelő, így én is, kaptam egy 40 oldalas „Examen / A szerető figyelem imája” című kis füzetet és egy könyvjelzőt, amin az egyik kiállított kép látható. Mindkettőnek nagyon örültem, és mindkettőt nagyon köszönöm.

Margitfalvy György

Magyar Krisztina: Keresztút tanulmány (részlet)

Tarisznya

Cikksorozat a magyarság értékeiről 6. rész

A Szent Korona 2. rész: Felépítése

Az előző részben próbáltam a Szent Koronáról szóló felvezetőben kedvet csinálni a további olvasáshoz, és azt érzékeltetni, hogy egy nem akármilyen dologgal állunk szemben. A mostani részben a felépítéséhez, a szerkezetéhez köthető szakrális tudásba igyekszem kis bepillantást adni, de ez valóban

csak bepillantás lesz, a terjedelmi keretek miatt. Azt ismertnek tekintem, hogy a korona hogyan néz ki.

Amikor a Koronára fölülről rátekintünk, egy körkeresztet látunk. A kör, benne egy kereszttel a legősibb jelképeink egyike, ma is elterjedten használatos, és a kereszténység is (különösen a keleti) átvette a használatát.

Több jelentése is van ennek a jelképnek. Először is egy óvó, védő jel. Aztán jelképezi az ősi szent várost, a mennyei szent várost, a falakkal körbevett kör formájú várost, amelyet 4 irányban 4 főút oszt fel. De jelképezheti a teljes világot, amelyet a világtenger határol, és benne a 4 szent folyót. A jelkép különböző változatai festett, írásos tojásokon is megjelennek a magyar kultúrában. És végül ne feledkezzünk meg ősi írásunk F betűjéről sem, amely pont így néz ki, és egyik jelképi üzenete éppen a föld vagy a teljes világ. Ezek a formához köthető jelképi jelentéstartalmak erősítik azt az ősi tudásunkat, hogy a Szent Koronával apostoli, vagy egyesek szerint apostol-királyokat koronáztak, akiknek az erkölcsi küldetésük, éppúgy mint maguknak az apostoloknak, a teljes világhoz szóló volt. Ezt a küldetést a teljes magyarság is viselte, hiszen mindannyian a Szent Korona országának a tagjai vagyunk. A teljes világra szóló küldetést erősítette a koronázásnak az az eleme is, amikor a királynak fel kellett lovagolnia a királydombra, amelyet valamennyi vármegye földjéből hordtak össze, és ott a 4 égtáj felé kellett a kardjával vágnia.

Amikor a Szent Koronára előlről, a fő irányból ránézek, akkor, szintén jelképek szintjén, látom vízszintesen a földi síkot, ez maga az abroncs, és az égboltozatot, az oldalirányú pántot, amelyet a világokat átkötő égig érő fa tart, amely az előre futó pánt. Pont szemből egyetlen rekeszománc kép látható, ez pedig a Fiúisten ikonja. Trónon ül, és a trón kétoldalán fákat látni. Ez erősíti bennünk a meggyőződést, hogy a Korona előlről nézve is egyfajta világmodellt ábrázol a földdel és az égbolttal. Minden népmesénkben meg kell jelenjen vagy az égig érő fa, vagy a világokat összekötő istenek útja a Tejút, amelyet folyó, avagy életet adó forrás jelképez. Koronánkon a fa mindenképpen, de a jelképek szintjén a Tejút is megjelenik.

Egyébként ahogy előlről Jézust teljesen szemből látjuk, mintegy ki is emelkedve a Korona síkjából, hiszen az első keresztpánt előtt helyezkedik el. A Koronánk egyik üzenete, hogy Jézusra figyeljünk, az Igére figyeljünk, és az úton járjunk, hiszen ő maga az út, az igazság és az élet. A Koronán, az abroncsra az alattvalók ténylegesen figyelnek is rá, hiszen az angyalok, a harcos szentek és a földi hivatásukat végző orvosszentek szeme is mind oldalirányba, Jézus felé tekint.

Haladjunk tovább az út, igazság, élet gondolatíságon, és nézzük meg a többi ikont a Korona fő vonalában. Ebben 3 ikonra lehetünk figyelmesek. Az elsőről volt szó, Jézusról, aki így a Király homloka előtt, a harmadik szem előtt helyezkedik el. Rajta egyértelműen Jézus Krisztus monogramja olvasható, és ha emlékeztek a jóslatra az előző fejezetből, ott az szerepel, hogy királyaink homlokán lesz majd a neve.

Ahol a keresztpántok összefutnak, ott található az Atyaisten. Nap, hold és csillagok között, mintegy teremtés közben. Az élet létrehozása közben, amit erősít bennünk, hogy a Korona tetején ferdén álló kereszt éppen a köldökéből indul. A Fiú és az Atya ikonja kísértetiesen hasonlítanak egymáshoz. Az atya sem egy ős bácsi, nem ős a haja és szakálla, ugyanúgy trónon ül, ugyanúgy életfák állnak a trón mellett jobbról és balról. De hiszen Jézus megmondta, hogy az Atya és én egy vagyunk. Ez az ikon pont a koronacsakra fölött helyezkedik el, és a mi Koronánknak is, a keresztet leszámítva a legmagasabb pontja, és mivel a Korona az igazságosság egyik letéteményese volt, az út-igazság-élet hármasságából ez az igazsághoz kötődhet.

Tovább haladva a fővonalon a Korona hátuljához, pont szemben Jézussal jelenleg Dukász Mihály, egy nem túl sikeres bizánci császár képe látható. De több írásbeli forrásunk van, amely szerint például a XVII. században ott még egyértelműen az Istenanya képe helyezkedett el. Ezért most ezzel a tudással megyünk tovább, mert ha ezen a harmadik főhelyen eredetileg valóban Dukász Mihály lett volna, értetlenségünkben nem is vizsgálnánk tovább. De több tény is igazolja Boldogasszonyunk ottani jelenlétét, így megnyugodva és megbizonyosodva haladunk tovább.

Tehát a 3 fő helyen a Fiú, az Atya és az Anya látható. A Korona készítői valószínűleg azt akarták hangsúlyozni, amit ősi népmeséink is tanúsítanak, hogy Istenben, a tökéletesben együtt, egyenlő mértékben, kiegyensúlyozottan vannak jelen a férfi és a női tulajdonságok és erők. A kiegyensúlyozottság, az igazságosság és a földi hivatás megtalálása, az élet éltetése szintén Koronánk kiemelt üzenetei közé tartozik. Ezt látjuk majd például a többi ikon elhelyezkedése kapcsán is. De a Korona készítőinek a szeme előtt az a bibliai mondás is lebeghetett, hogy az Isten az embert saját képére, férfinak és nőnek teremtette.

Révai Péter koronaőr, aki egyike volt azoknak, akik latinul leírást készítettek a Koronáról, és ő az egyik, aki megemlíti az Istenanyát, olyan latin szót használ rá, amelyet az áldott állapotban lévő nőkre használnak. Tehát egy életet adó személyre, minőségre kell gondolnunk. És valóban, a Korona háta felé haladva egyre inkább a földi feladatok, az életet adó feladatok kerülnek előtérbe. Ezért is gondoljuk, hogy a Korona egyik kiemelkedő dátuma Kikelet havának 25. napja, azaz Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepe, Jézus fogantatásának az ünnepe, a természet megindulásának az időpontja, a napforduló ünnepe. Isten teremtő aktusának egyik kiemelkedő jelentőségű időpontja, mind a

földi, történelmi, mind az égi, üdvtörténelmi világban. Így válik teljessé utunk bejárása a Korona középső vonalán az út, igazság és élet témában.

Sokan vitatkoznak azon, hogyan készülhetett a Szent Korona. Merthogy szemmel láthatóan két nagyon különböző részből áll, egy úgynevezett görög és egy latin koronából. A görög korona az abroncsot jelenti elöl a pártázattal és a Jézus ikonnal, kétoldalt 4-4 képpel, majd jön a már ismertetett hátsó kép, amelyet kétoldalt 9-9 fehér gyöngy díszít. Ezek a fehér gyöngyök folytatják a pártázatok mögött a díszítést az abroncs tetején. Ráadásul egy fehér gyöngyöt találunk a hátsó rekeszománc kép fölött is. A fehér a tisztaság szimbóluma, a 9 a Szentlélek száma. Ezek mind megerősítik tudásunkat, hogy itt bizony a mi Boldogasszonyunknak kellett lennie, és megerősítik a március 25-i időpontunk jelentőségét.

Melyek a különbségek a két koronarészen? A keresztpántok mélyebb arany színűek, nagyobb aranytartalommal rendelkeznek, így lágyabbak is. A keresztpántokon az Atyaisten mellett 8 egész alakos apostolt találunk, az abroncson mindenki félalakos. Az apostolok ikonjai latin nyelvűek, míg a többi felirat görög. Innen ered a két koronarész elnevezése is, de magam nem ezt szeretem használni, mert olyan, mintha megosztó lenne, pedig ez így teljes, hiszen a görög a bölcsesség nyelve, a latin a hatalom nyelve. Elsősorban a szakrális hatalomé. Püspök és templomszenteléseken, azaz nagy egyházi ünnepeken mindkét nyelven mondták a liturgiát. Így érezték teljesnek.

Az apostolok ikonjai díszesebbek, van a képeken mintázat, alul nincs. A keresztpántokon erős filigrán díszítések találhatóak, alul ezek hiányoznak. Felül fehér és piros gyöngyök vannak aranylemez foglalatba téve, míg az abroncson a fehér gyöngyök aranydrótra vannak felfűzve.

Ezek alapján jogos lehet az az elképzelés, hogy a két rész nem egyszerre készült. Viszont akkor hogyan lehetséges két ilyen különböző korona esetében mégis a teljesen egységes képrend, főleg a 3 fő helyet tekintve? Mert a 3 fő helyen lévő ikonból, amelyeket részletesebben is megnéztünk már, kettő az abroncson, és egy a keresztpántokon található. Ezeken pedig látszik, hogy egymáshoz készítették őket. Saját meglátásunk szerint ez csak úgy lehetséges, hogy abban műhelyben, amelyben a Korona összeszerelése készült, ott tervezték az elsőhöz a másodikat.

Befejezésül néhány adat még a felépítéshez. Amint említettük, egy 3 dimenziós ikonosztázzal, egy 3 dimenziós világmodellel van dolgunk, ami megerősíti a világ felé való küldetést.

Egy elmélet szerint a Korona a hun világmodellt is jelképezi, a hármas tagozódásával, ahol a keresztpántok az eget, az abroncs a földet, és a csüngők az alvilágok jelentenék. Bizonyos elképzelések szerint a csüngők, amelyből jelenleg kétoldalt 4-4 található, és hátul 1, a Szent Koronához csatlakozott országokat jelentik. Ezt megerősítheti, hogy a csüngők végén 3-3 gyöngy található, amelyek így mintegy hármashalmokat jelenítenek meg, amelyeknek ország jelentésük van. A csüngők jelenleg aranyláncok, de Révai Péter (1568. február 2. – Trencsén, 1622. június 25) még aranydrótról ír. Eredetileg valószínűleg csak 5 csüngő volt, amely feltételezésnek az az alapja, hogy kétoldalt 2-2 csüngőnél más felfogást alkalmaztak.

A következő alkalommal a többi ikon ismertetésével folytatom a Szent Korona-leírást.

Szeibert András 2023. Magvető hava 29.

Nyíljon a sírjukon száz virág: úzvölgyi hálós zarándoklatunk

Levél Gyergyóból a főszerkesztőnek

Drága Marika!

Az elmúlt hét végén Úzvölgyébe zarándokoltunk harminc erdélyi és két magyarországi hálós barátunkkal. Erre a találkozóra bizony készülni is kellett! Volt egy házi feladat is, miszerint meg kellett nézni a "Nyíljon a sírjukon száz virág" c. dokumentumfilmet. Ajánlom mindenkinek!

Szerpentineken kapaszkodunk fölfelé a Csíki-medencéből, és egyszer csak, Csinód falu végében elfogy az aszfaltút. A navigáció még 16 kilométert mutat a célpontig. Erdei út lassítja a járművet, hogy még jobban megcsodálhassuk a festői, gyönyörű őszi tájat. A hegytetők már pipáznak, estére jár az idő. Imitt-amott a ködfelhőből kilátszik a havasról leterelt, őszlő nyáj, mert még van bőven mit legelni idebenn is a frissen csacsogó, kristálytisza vizű patakok mentén. Hosszúra sikeredett ez az ősz, még a fák sem sietnek lehullatni leveleiket, inkább még szebbre kevergetik ki hatalmas palettájukon a gyönyörű színeket, sokszorosán ámulatba ejtve minket.

Fotós szemmel nézve az őszi, súroló fények még jobban kiemelik a dombok őszi pompáját, a hegyek mélyzöld fenyvesei előtt, mintegy

kedveskedve nekik az előnyösebb pózolásért. Itt a Kárpát-medence legkeletibb határán már váltják egymást a hegyvidék és a dombok örökzöld, illetve lombhullató, áthatolhatatlan erdői. Nem lehet tudni, hogy néhány nyírfa és gyertyán miként merészkedett fel színes pongyolájában a vigyázzban álló fenyvesek sötétzöld mundérjai közé.

Hegyszoros ez az Úzvölgye, amolyan természetes erődítmény, amelyet jól és pontosan ki is használt a mindenkori védelmi katonai parancsnokság.

Szoros és szomorú is egyben, de talán épp ezért oly gyönyörű a hosszú ősz színekavalkádja, mert így tiszteleg még e táj is az elesett katonák közel negyven (!) kilométeres temetőjében. Puha ágyat vetnek színes szziromból és a legszebb lombjaikból, s majd a tél is ráteríti tiszta hófehér dunyháját hőseink nyughelyére.

Úz-pataka a sziklák, kőtömbök között sok helyen vízeséseket alakít ki, hatalmas robajjal idézve a háborúk csatazaját. Néhol kiszélesedik a szűk völgy, egy tágasabb mezővé nyújtózva, de itt már kereszttek hirdetik, és alatta sírhantok jól kivehető körvonalai mutatják a hősök végső nyughelyét. Van, amelyikben több áldozat is nyugszik, de van olyan is, ahol csak ketten vagy hárman várják az örök feltámadást. Az erdészeti emberei még mindig keresnek - és találnak is - a hegyek, dombok között olyan hantokat, amelyeket eddig csak a természet gondozott. Huszonhét ilyen kisebb sírhantegyüttest fedeztek fel eddig, mert akkor régen valószínűleg nem maradt idő beszállítani a holttesteket a nagy temetőbe, így hőseinket gyorsan elföldelték a helyszínen.

Szétlőtt lövészárkok, kiépített összekötő sáncok végtelen sora, bunkerek szétrobbantott, óriás betondarabjai mutatják a hatalmas pusztítás félelmetes nyomait.

Felfoghatatlan, hogy az ember mire képes egy elvért, a területért, mások természeti kincseiért, a hataloméért! Az ármány, a politika és az árulás égbekiáltó nyomai, a rengeteg ártatlan fiatal katona drága élete árán!

Mi, harminckét hálós, akik zarándokolni és hőseink előtt tisztelni mentünk oda, imádságos lelkülettel, csendes alázattal, kézen fogva imádkoztunk öt nyelven a nagy katonai temetőben, és utána elénekeltük himnuszainkat. Hálát adtunk, hogy mi itt még mindig magyarul beszélhetünk és élhetünk, felelősséggel azt érezve, hogy mégsem volt hiábavaló annyi áldozat. Sajnos, még a mai napig folyik itt is a történelemhamisítás, habár a hamis betonkereszteket törvényesen

eltávolították, ma is látható sok-sok új fakereszt, román szalagokkal átkötve.

Ezen a hálós hétvégén egy kicsit belekóstolhattunk mi is a katonaélet tábori szigorába, mert táborhelyünkön pottyantós volt a WC, és tisztálkodni is a csorgónál vagy az Úz-patakában lehetett, de mégis vidám, pezsgő életünk volt. Köszöntöttük Szeibert Andrást nyugdíjba vonulása alkalmából, de jól tudjuk, hogy hálós obsitosként is helyt áll nekünk a fronton! Volt szülinapozás, társasjáték, focimeccsnézés, esti borozás katona- és regrutabúcsúztató énekekkel, valamint nagyon tartalmas beszélgetések, tervezéssel. Itt értékeltük ki a nagytáborunkat is, és eldöntöttük, hogy igen, lesz folytatás!

Szombaton meglátogattuk a Mátyás-erődítményt és az alatta lévő, szétrobbantott katonai kórház romjait. A temetőlátogatás után a Munkácsi 11. Honvéd Gyalogezred által épített Szent Erzsébet hadi kápolna következett, majd az ezeréves határig meg sem álltunk.

Ez a zarándoklat 14 kilométeres gyalogút volt. A jól megérdemelt estebédünk az úzvölgyi gombás apróhús nevet kapta, mert ez is egyfajta kiadós, szaftos katonaétel. Tábori főszakácsként gondolkodtam, hogy főzhetnénk fuszulykás (bab) ételeket is, mert az az igazi a regrutáknak, de aztán tapasztalatból emlékeztem, hogy a közös hálóhelyeken túlnyomás jönne létre, hanggal. Bizony volt már olyan, hogy nem kellett az ellenség támadjon, mert a szakács elintézte az ezredet!

Vasárnap reggel túrós puliszka illata lengedezett ébresztő gyanánt. A bográcsos vörösboros pityókás tokány ebédünket már együtt készítettük el.

Nagyon tartalmas hétvégénk volt, tiszteletadással, imával, elcsendesedéssel, munkával, de vidáman, sok-sok nevetéssel és mókával. Úzvölgye megmutatta nekünk, hogy áldozatok árán, de mindig van remény és feltámadás. Hálós törekvéseink és céljaink is ezt az irányt mutatják. Gyermekeink, akik velünk voltak, láthatták, hogyan, milyen áron maradhattunk magyarok. A hazaindulás előtt búcsúzkodásképpen kéz a kézben elénekeltük a Háló himnuszát Istenért, Családjainkért, Hálós Közösségünkért és Magyarország feltámadásáért! Isten áldd meg a Magyart!

Szeretettel ölellek!

Lóri (Szabó Lóránt), Gyergyószentmiklós

Barangoló

A Felvidéken jártunk

Meghívást kaptunk Zoboraljáról, Ladányi Lajoséktól: a Manócska óvoda bejáratánál Nagycétényben székelykaput avatnak, amelyet egy erdélyi fafaragó mester készített. Útra keltünk, és útközben meglátogattuk néhány kedves, hálás barátunkat is a Felvidéken.

2023. szeptember 22-én reggel 4 fővel indultunk el felvidéki portyánkra. Nagyszerű csapatunk tagjai Gaga Zsuzsa, Tomcsányi Zsófia, jómagam és Szeibert András voltak.

Utunk első állomása Garamkövesd, ahol Mácsai Marika és férje, Imre már a kapuban állt, úgy várt minket.

Marikánál fotóalbumban sorakoznak a Háló-tábor emlékképei, időrendben. A legelső, amin részt vett, 2002-ben a Háló-nagy tábor volt Zánkán, ahol 1500 táborszó¹ volt.

A plébánosuk ajánlotta neki a Háló-tábort, és azóta is boldogan jön el minden évben.

Megismerkedtünk Marikánál Keszegh Ágnessel, aki harminc évig Ausztriában tanított, most itthon segíti a hitoktatást, a bérnyálások előkészítését.

Mindketten panaszkodnak az állandó papcserére, ami nagyon megnehezíti a közösségek létrejöttét, s a magyarság fokozatosan leépül.

Másodikként Mózes Endréhez kopogtattunk, Komáromban.

Náluk 8-10 kisközösség működik, van rózsafüzérkör is, de Komáromban és környékén a lakosságnak csak kb. 5 %-a templomba járó.

Ez más régiókban szerinte lehet akár 30 % is. Újságjuk a Vasárnap, de ellenlapjuk kettő is van: a balliberális Új szó és a Ma7. A Háló segítségét a főkolompos-képzéshez kérnék. Ez a Hálónak egy olyan szolgáltatása, amelyben a plébániákon tevékeny szerepet vállalók felkészítését értjük.

Innen Somorjára indultunk, a Bándy házaspárhoz: Gyuri evangélikus, Kata katolikus. Gyuri elmondása szerint mintegy 9500 embernek van öt magyarul tudó evangélikus lelkésze. Náluk Olgvai Csaba diakónus szervez ifjúsági programokat.

1 Marika írását lásd a Beszélő rovatunkban.

Komáromba egy hónapban egyszer Magyarországról járnak át magyarul misézni. Sajnos az evangélikus egyházban a fiatalság nem kapcsolódik a valláshoz.

A katolikusoknál tele van a templom fiatalokkal, az evangélikusoknál nincs a mai fiatalokat megfogó erő. Úgy érzi, már csak az érdekes, hogy ki mennyit keres, s nem a magyarság megtartása a lényeg.

Az elkövetkező években Somorján valószínűleg már több lesz a szlovák mise, mint a magyar. A katolikusoknál 50 gyerek volt az idén elsőáldozó, de itt is erőteljes a fogyás. Hiába minden támogatás, ha az itteniek nem akarnak összefogni. Carvo atya, aki Spanyolországból érkezett, missziós programjával létrehozta a Mécses közösséget, házaspároknak. Hat-nyolc házaspár, havonta találkoznak.

Bándy Katát Sebők György (Gyögyő) szervezte be a Hálóba.

Utunk következő állomása éppen Gyögyőék otthona Szencen: Éva és Gyögyő nagy szeretettel vártak minket. Meghívták érkezésünkre Klenovics Krisztát és Árva Pétert is. Elmondták, hogyan próbáltak közösségeket szervezni, de náluk már két szlovák csoport jut egy magyarra, a nyelv már szlovák. Sok a feladat, és nehéz a szervezés, hogy a munkát szét lehessen osztani. Szencen is szlovák plébánosok vannak, csak a magyar káplánok segítik a magyar közösségeket. 1918-19- ben négy szlovák család élt Szencen, ma huszonnégyezer szlovák él itt, és csak tizenháromezer magyar. Segítség lenne nekik is a főkolomposképzés.

A Háló-tábor a gyerekek nevelésében segít sokat, a gyerekek is érzik, hogy ott jó nekik. Árva Péter, aki 22 éve lakik Szencen, szívesen ministrál, de a gyerekekben már nem ekkora a lelkesedés. Nehéz a plébánosokat meggyőzni, hogy hívják ministrálni őket. Talán októberben sikerül egy ministránsképzést elindítaniuk.

Gyögyőék az iskolában Szencen csináltak Antióchiás² hétvégéket. A tanárok azt vették észre, hogy ahol Antióchiás gyerekek vannak, még a légkör is más.

2 Az Antióchia az azonos korúak vonzására épül. A közösség élete a fiatalok vezetésével és közreműködésével valósul meg. Ők vezetik a hétvégéket, ők mondják a bevezetőket, vezetik a beszélgetéseket a kiscsoportokban, és ami a legfontosabb, egymást szolgálják a hétvégén és utána is. Azzal, hogy meghallgatják a másikat és megosztják élményeiket, támogatják, és kihívás elé állítják egymást, és segítik társaikat, hogy tisztábban lássák személyes helyzetüket az Evangélium üzenetének fényében.

Árva Péter panaszolta, hogy egy magyar akcióra nem tud elhozni sem diákot, sem tanárt. Nem lehet őket megmozdítani, sem egyházi, sem kulturális célra: s ha ők nem mozdulnak, nehéz bármibe belefogni. Fogyunk mindenben.

Gyógyóéktól elbúcsúzva Nagycéténybe érkeztünk, ahol az önerőből létrehozott magyar nyelvű Manócska óvoda székelykapuját avattuk fel, sok ottani magyarral együtt ünnepeelve. Kincsünk a gyermek – ez a felirat olvasható az erdélyi fafaragó művész által elkészített kapun, amely a magyarságot, a megmaradást és az összetartozást jelképezi.

A zoboralji Nagycéténybe a majd ezer kilométerre lévő Székelyföldről, a Kovászna megyei Zaboláról érkezett a hetven esztendőes Datki Sándor faragóművész, hogy a helyi magyar közösség kívánsága szerint székelykaput – a magyarság összetartozásának, szívósságának és folytonosságának jelképét – alkossa meg.

Az ünnepség előtt pár szót váltottunk az idős mesterrel, aki elmondta, hogy ő már olyan korban van, hogy a létét a magyarságnak szenteli. Amíg lehet, alkot, a magyarság megmaradásának érdekében.

Ezt az estét az Ismerős Arcok együttes koncertjével, és utána a meghívott vendégekkel közösen elköltött vacsorával zártuk.

Vasárnap volt utunk utolsó állomása Nádszegen, ahol Nagy Béla és Melinda vendégei voltunk. A misén találkoztunk velük, és lehetőségünk nyílt, hogy a plébános úrral is találkozzunk 10 perc erejéig. Az itteni állomásunk legfőbb témája is a hogyan tovább volt. Reméljük, hogy itt is, mint minden korábbi állomásunkon, sikerül majd a beszélgetések és közös gondolkodás hatására, még ha kicsi lépésekkel is, de közelebb kerülni a helyi emberek megszólításához, az alulról építkező összefogáshoz!

Széplaki Mária és Szeibert András

Reménységeink

Ghánai misszió

Csúcs Eszter Ghánában járt...

Régi nagy álmom, vágyam volt Afrika, mindig is éreztem és tudtam, hogy nekem el kell jutnom oda. Sok küzdelem és várakozás után sikerült. Mint szalézi missziós önkéntes voltam Ghánában közel két hónapot. A főváros mellett lévő Temában található a szaléziak által működtetett CPC - Child Protection Center, ami az utcagyerekek és a szegény gyermekek iskolája.

Nagyon felemelő volt azt megtapasztalni, hogy a Jóisten ott is jelen van, mint bárhol máshol. Más a kultúra, a környezet, minden, de Isten állandó és ugyanaz. Don Bosco képe ugyanúgy mindenhol ott volt, akár csak itthon. Ezek még inkább rámutattak, hogy nem a különbségeket kell keresni, hanem a hasonlóságokat. Már is más szemmel tudsz ott lenni, sokkal jobban a része tudsz lenni a közösségnek, az afrikai életnek, ha nyitott vagy és befogadó.

Sokfelé utaztam országon belül, voltam egy másik szalézi helyen: Sunyaniban, ahol egy Boy's Home van: utcáról összeszedett fiúkkal. Egy óceánparti faluban pedig találkoztam olyan gyerekekkel, akik nem láttak még fehér embert. Az egyik kisfiú kifejezetten félt is tőlem, a többiek inkább kíváncsiak voltak és vizsgálgatták, csipkedték a kezemet, hogy miért ilyen fehér.

Láttam és tapasztaltam, hogy az afrikai élet nehéz, mindenkinek magáról kell gondoskodnia. Ugyanakkor a Jóisten jobban az életük

része, és ha nehezebb is a sorsuk, nem panaszkodnak, megelégszenek azzal, amijük van. Összességében azt éreztem, mintha boldogabbak lennének az afrikai emberek, mint mi itt Európában. Az afrikai világ sokkal lassabb, türelemre tanít és nagyon különbözik a nyugati rohanástól.

Személy szerint nagyon élveztem az afrikai létet, bár nem mindig könnyű, és sok lemondással jár. Valahogy könnyebb és természetesebb az a lét, mint amit mi élünk itthon. Az ember egy jól alkalmazkodó lény, csak erről gyakran megfeledkezünk.

Ez az út még inkább megerősített abban, hogy felelősségünk van a világban, és cselekedni kell. Egy missziós út különösen más, mert része a Jóisten is, egy missziós hitet és elhivatottságot kíván. Mindenkit bátorítok, hogy merje felfedezni a Jóistent, és találja meg a misszióját bárhol a világban!

Nagyon hálás vagyok mindenkinek, aki bármilyen formában támogatta az utamat!

Csúcs Eszter

Vivat atletika, bravó Zsuzsi!

„Sohasem volt ennél hangulatosabb világbajnokság, mint a budapesti.” (...) „Számos olyan újítás volt, amit a jövőben is alkalmazunk majd” - mondta a magyar fővárosban rendezett

augusztusi világbajnokságról Sebastian Coe, a Nemzetközi Atlétikai Világszövetség elnöke. Az egyik ilyen alkalmazható újdonság volt, hogy bárki nevezhetett, és részt vehetett a VB férfi maraton futásának versenye után rendezett, és annak útvonalán megtartott egykörös, 10 kilométeres amatőr futóversenyen. A Háló-táborban tudtam meg, hogy egy felvidéki hálós, a füleki Kovács Zsuzsi is indul ezen a versenyen.

Zsuzsi tervezett futása kapcsán jött az ötlet, hálós drukkerként még hasznos lehetek. A verseny előtti napon a szervezőbizottság úgy döntött, hogy a várható nagy melege és 11 órai startra való tekintettel csak 6 kilométeres lesz a verseny.

fotó Margitfalvy György

Elkértem a hálós zászlót, azzal mentem a Zsuzsival előzetesen egyeztetett helyszínre, az Operához drukkolni. Azért oda, mert egy, a magyar fővárost kevésbé ismerőnek az Opera futás közben a futók sűrűjéből könnyen felismerhető. Ez a döntés azért is jónak bizonyult, mert, mint kiderült, az amatőrök versenyét egy zártláncú tévéhálózat a pálya mentén telepített két óriás kijelzőn egészen a sokezres mezőny legutolsó futójának beérkezéséig közvetítette, így azt az egyik, történetesen az Operaházzal szemben felállított óriáskivetítőn én is követhettem. Itt hallottam meg a közvetítésből, hogy Zuzana Kováčová beért a Hősök terén levő célba, és az órára tekintve láttam, hogy remek időeredménnyel!

Hozzáteszem, Zsuzsi célba érkezésekor 31°C volt az Andrassy úton. A célba érkezés hírére elindultam a Hősök terére, hogy az atlétika hálós hőst lefényképezsem.

Azok számára, akik még nem vettek részt ilyen futáson, írom, hogy az indulók a magukra rögzített rajtszámukba beépített chipet kapnak egyedi azonosítóval, amelyet érzékel a start- és célkapu elektronikája. A közvetítő (a hangosbemondó személy) számítógépén folyamatosan frissül a célba érkezettek listája a megadott személyes adatokkal. Természetesen a hangosbemondó képtelen minden egyes célba érkezettet megemlíteni, válogat közülük. Azért eshetett a választása akkor éppen Zsuzsira, mert a regisztrációban megadott neve, Zuzana Kováčová különleges volt: egy felvidéki név!

Amikor a Telekom Vivicittá félmaratonon a munkahelyem 3x7 kilométeres váltójában futottam, a váltóhelyen is volt érzékelőkapu, és regisztrálta az informatikai rendszer, hogy milyen időt értem el, és hanyadikként adtam tovább a váltóbotot, ami persze nem hagyományos váltóbot volt, hanem egy, a testhez kötelezően, jól láthatóan rögzítendő és váltáskor továbbadandó chipes azonosító. Mi több, mindezek az adatok a váltóbot átadása után azonnal nyilvánosan elérhetőek voltak a verseny honlapján.

Margitfalvy György

Megálló

A szentek bevonulása

Oh, when the saints go marchin' in, / Oh, when the saints go marchin' in, / Lord, I want to be in that number / When the saints go marchin' in - éneklék az egyik népszerű, vidám, jazzstendernek számító dixieland számban. Ennek magyar címe „A szentek bevonulása”, amelynek refrénje magyarul „Amikor a szentek bevonulnak, Ó Uram, én is abban a számban akarok lenni, akik bevonulnak”. Akik értik az angolt, azok bizonyára elgondolkodtak azon, vajon mennyi is lehet az a bizonyos szám, azaz mennyi is a szentek száma.

Meglepő, de ezt a XIX. század végén keletkezett templomi gospelt játszották és énekeltek a New Orleans környékén élő négerek temetői menetében a temetésre menet egy lassú, szomorú változatban, majd ugyanezt gyors, vidám változatban, még táncolva is a temetés után

hazafelé menet. A dal szövege a Jelenések könyvének 14.fejezetére utal, ami az ítéletnapon bevonuló szentek számáról szól.

A Jelenések könyvének 14,1-5 fejezete ezt írja: „¹S láttam a Bárányt, ott állt Sion hegyén, és vele száznegyvennégyezer, aki viselte az ő és Atyjának homlokára írt nevét. ²Aztán szózatot hallottam az égből, mint nagy vizek zúgását vagy szörnyű mennydörgés robaját. A szózat, amelyet hallottam, emlékeztetett arra, ahogyan a hárfások pengetik hárfájukat. ³Új éneket énekeltek a trón előtt, a négy élőlény és a vének előtt. Az éneket senki sem tudta megtanulni, csak a földről megváltott száznegyvennégyezer. ⁴Ezek azok, akik asszonyal nem szennyezték be magukat, szüzek maradtak, és mindenüvé követték a Bárányt, bárhová ment. Ők a megváltottak az emberek közül, az Isten és a Bárány első termése. ⁵Ajkukon nincs hazugság: szeplőtelenek.”

A Szentírás-magyarázatok szerint azok, akik meg vannak váltva: a Bárány környezete, a hűségesek csoportja. Szűzi mivoltukat itt valószínűleg képletesen kell érteni (tiszták: mentesek a bálványimádástól). Az egész szövegrész alaptémája a bálványimádás és az Istenhez való hűség kérdése.

Az apokaliptikus irodalomban, így a Jelenések könyvében is, az egyes látomások inkább jelképek voltak, és nem volt külön értelmük. Sőt ebben a műfajban majdnem minden jelképpé válik: a számok, a tárgyak, a test részei, sőt a szereplő személyek is. Amikor a szerző leír egy látomást, egy Istentől sugallt gondolatot, azt lefordítja szemléltető szimbólumokra, halmozza a tárgyakat, a színeiket, a szimbolikus számokat anélkül, hogy azok összefüggéseire gondolna. Ha meg akarjuk érteni, mindig az egészet kell figyelembe venni, s a jelképeket le kell fordítani gondolatokra, és vigyázni kell, hogy ne magyarazzunk bele mást, mint amit a szerző a maga korában mondani akart. A szám nyilván nem a szentek igazi számát adja, csak egy szimbolikus szám. A 144 ezres számnál 144 az 12x12, ahol a 12 az időbeli teljesség, az ezer pedig a nagy sokaság szimbóluma.

Kíváncsi voltam, vajon van-e olyan fordítása a Jelenések könyvének, ahol a Jel14,1 sora szó szerint 144 ezer szentet ír. Megnéztem angol, német, ill. lengyel nyelvű nyomtatott szentírásainkat. Lényegében az adott sor tükörfordításai a Szent István Társulat kiadásának. A szentiras.hu-n elolvastam az ott található többi magyar nyelvű kiadások megfelelő sorait is, az eredmény hasonló. Ezután felkerestem az általam ismert, legtöbb Bibliafordítást tartalmazó www.biblegateway.com/versions oldalt, ahol 72 nyelv több mint 200

változatából válogathatunk. Ez egy, az USA Michigan állama Grand Rapids városának Calvin College-beli egykori diákja által alapított weboldal. Ezen a honlapon 3 magyar nyelvű Szentírás van, a Szent István Társulat által kiadott nincs közte, van viszont 62 angol nyelvű, közöttük deklaráltan katolikus kiadás is. Az angol változatok egyikében sem találtam a keresett helyen a saint szót. Ellenőriztem még a német és lengyel fordításokat is, a kérdéses sornál egyiknél sincs a Sankt, ill. a święty szó. Tettem még egy utolsó kísérletet, ha már annyi éven át tanultunk orosz, – az idősebb hálósok között akadnak ilyenek, – ellenőrzöm az orosz fordításokat is. Ez nem igényel oly sok klikkelést, mint a www.biblegateway.com, mert van a www.studybible.ru/bible honlapnak egy igazán felhasználóbarát funkciója, adott bibliai sor különböző nyelvű fordításait az orosz nyelvterületen referenciának tekintett 1876-os un. Szinodiális változat adott sorával együtt kilistázza. Ez a honlap az orosz mellett ukrán, fehérorosz, angol, német és görög bibliaváltozatokat ismer. Az orosz nyelvűeket kilistázva (www.studybible.ru/verse/66/14/1/) azonnal kiderült, hogy létezik egy olyan, az Élet Szavának (Слово Жизни) nevezett változat, ahol a Jel14,1 sora 144000 szentet ad: „Я посмотрел и увидел Агнца. Он стоял на горе Сион, и с Ним было **144000 святых**, у которых на лбу было написано имя Агнца и имя Его Отца.” Az oroszul nem, de angolul vagy németül tudó érdeklődőknek segítségként írom, így lehet a fontosabb angol, ill. német változatokat összehasonlítva itt kilistázni: angol www.studybible.ru/verse-en/66/14/1/, német www.studybible.ru/verse-de/66/14/1/. Az Élet Szavának nevezett fordítás 1991-ben készült el. Ezt a Bibliát biztosan nem ismerték a XIX. század végén élt New Orleans-i négerek.

A When the saints go marchin' in egyik első, majd rendszeres előadója Louis Armstrong (1901-1971) becenevén Satchmo, New Orleansban született néger jazztrombitás, a jazztörténet nagy alakja, aki 1965-ben a Népstadionban All Stars zenekarával telt ház mellett adott nagy sikerű koncertet. E koncerttől kezdve lett hivatalosan elismert művészeti ág a Kádár-rezsimben a jazz. Armstrong, aki már 1938-ban lemezre játszotta ezt a dalt, trombitaszólója mellett maga szokta énekelni ennek rövid, általunk idézett négysoros változatát. A Népstadion-beli koncerten a Szentek bevonulása volt koncertje első felének zárószáma. A dalnak jó néhány veresszaka ismert. Az amúgy rockzenész Bruce Springsteen előadásában a youtube-n elérhető a When

the saints go marchin' in-nek egy sok versszakos, jól érthető, lassú változata.

Margitfalvy György

Louis Armstrong All Stars zenekarával a Népstadionban

kép forrása: Fortepan / **Bojár Sándor**

Visszanéző

A Háló lelkeségéről, üzenetéről és missziójáról

Mindig mondtuk: a Háló nem lelkeségi mozgalom, de van saját lelkesége, ami sokakat vonz. Az elmúlt időszakban sokat beszélgettünk erről a lelkeségről, próbáltuk megfogalmazni, felfedezni, leginkább azért, hogy hívásunk mások felé érthetőbb és világosabb legyen.

A Háló lelkesége az alulról építkező, alulról induló lelkeség. A Háló egyik missziója éppen abban áll, hogy ezt az alulról jövő lelkeséget mutassuk meg mind a közösségek, mind az egyén számára.

A közösségeket akkor is és most is arra hívtuk és hívjuk, hogy láthatóvá tegyék és beemeljék az egyházba a kisközösségi élet mélységeit. Nevezetesen arra, hogy az egyes ember lelkesége az egész egyházat erősíti, de ez csak akkor válik misszióvá, ha láthatóvá tesszük.

A mi próbálkozásunk éppen az, hogy először egymás felé mutassuk meg a bennünk élő lelkiséget, hitet, tanúságot. Ha ezt egymás számára láthatóvá tesszük, akkor az egyház közös kincsévé válik, és ez majd misszió lehet a társadalom felé is. A Háló a „találkozás szentségével” ezt az utat próbálja járni. Az „idők jelei” is erre tanítottak, erre indítottak bennünket.

Üzenetünk mára inkább az Istent kereső ember felé fordult, annak ellenére, hogy indulásunk idején - húsz évvel ezelőtt - a közösségeket céloztuk meg. A Háló leginkább a nyitott, fejlődni akaró, realitásban élő, igényességre és természetes életközegre vágyó embereket szeretné magába gyűjteni.

A Háló sohasem mutatott határozott irányt a közénk érkezőnek. Inkább azt mondja: menj, lelkiileg erősödve, és keresd meg a közösséget, ahol a te saját utad világossá válik. Nem utat mutatunk számodra, hanem ezen az úton, ugyanúgy bűnös emberként elkísérünk. Természetesen van olyan lépcsője a hitünk fejlődésének, amikor határozott irányításra van szükségünk. A Háló ilyenkor a már jól működő mozgalmakra, lelket, hitet erősítő szolgálatokra mutat rá (pl. Cursillo, Szentlélek Szeminárium, Szt. Ignác lelkigyakorlat). De mindig hangsúlyozzuk, hogy az egyénnek önmaga útját járva kell megtalálnia az Istenhez, a szolgálathoz, végső soron az üdvösséghez vezető útját. Ezt gondoljuk alulról építkező, alulról induló lelkiségnek, és igazából ennek megmutatása, megélése egyben a missziónk is.

A Háló elsősorban a felnőtteket tudta megszólítani, akik az alulról építkező lelkiség szükségét már a maga fájdalmas valóságában átélték. Azt a korosztályt, amelyik már egyszer elgondolkozott azon, hogy mivel is fog elszámolni a végső nagy találkozás alkalmával. Vajon mit visz majd a kezében? Így az üzenetünk elsősorban a felnőtt korosztályt érte el. Talán ezért tudjuk nehezebben megszólítani a fiatalokat. Mi ugyanis nem tudunk olyan útmutatást adni, amellyel mindenki bemaszírozik az örökkévalóságba. Félve és remegve keressük az Isten útjait, egyénileg, és olykor összekapaszkodva egymással.

A Háló-találkozóink lényege, hogy egymás előtt tanúságot téve, egymástól ellesve találja meg mindenki a saját, Istenhez vezető útját. Ezért „szentség” a találkozás. Ez az igazi értelme a találkozóink szervezésének. Ha a találkozóink jól sikerültek, akkor ennek a találkozásnak volt köszönhető. Annak, hogy az egyén, aki részt vett a találkozóinkon, elsősorban Istennel való személyes kapcsolatáról kapott

visszajelzést a másik lelkeségéből, a másik tanúságtételében, a másik arcában.

Ami egyértelmű és világosan megfogható jellemzőnké vált, az a Kárpát-medenceiségünk. Úgy gondolom, a Hálót leginkább ezzel lehet a legkönnyebben azonosítani. Ezért a Kárpát-medenceiség a missziónk lényeges elemévé vált. Azonban olyan értelemben, ahogyan mi gondolkozunk a Kárpát-medencei magyarságról, kereszténységről, alig található meg máshol. Ennek megőrzése és művelése, a jelen politikai és társadalmi környezetben, hatalmas missziót jelent. Sokan értetlenül csodálkoznak ránk, mert a Kárpát-medenceiséget olyan természetesnek fogjuk fel, mint ahogyan a kő a földre hull. Mi a Hálóban a megélt Kárpát-medenceiséget tesszük láthatóvá és érzékelhetővé befelé és kifelé egyaránt. Ez is a Háló alulról építkező lelkeségének lenyomata a magyarság kérdésében. Úgy gondolom, hogy az ilyen magyarságról szóló üzenet sokkal mélyebb és átütőbb lehet, mint a látványos, magyarságtudatot sokszor felszínesen feltüzelő akciók.

Akit a Háló mozgalomba hívunk, elsősorban erre a szolgálatra hívjuk meg.

Thuróczy György 2010. december

Nekem tetszett

1975. VI. 5. REMAKE

Furcsa, első olvasásra alig értelmezhető címmel nyílt meg Haris László fotókiállítása a Kolta Galériában.

Haris a Kolta Galéria visszatérő vendége, 2005-ben az ő tárlata indította el a máig tartó munkát a Háló Közösségi Központjában működő kiállítóhelyen. Harmadik alkalommal állít ki, s most egyik legfontosabb, a magyar fotótörténet egészét érintő alkotásának újragondolását hozta el hozzánk.

A kiállítás alapja a művész 48 évvel ezelőtt készített fotósorozata. Haris 1975. június 5-én lecövekelt állványra helyezett fényképezőgépe mögött, egy első emeleti ablakban, Kóbánya egy jellegtelen tere fölött, és azonos beállításban éjfélről éjfélre hárompercenként készített egy-egy felvételt. Óránként hússzor, a nap folyamán összesen 480 alkalommal exponált. A 24x36 mm-es felvételeket 6x9 cm-es fotópapírra nagyította, s a kópiákat összerendezve felragasztotta egy falapra. Így egy kb.

140x190 cm-es tablót kapott, fönt és lent az éjszaka képei keretezik a nappali, könnyen értelmezhető történéseket. Ezt, az eredetinek nevezhető tablót a kétezres évek közepén saját gyűjteménye részére megvásárolta a Magyar Nemzeti Galéria.

Most, 48 év után Haris elővette az eredeti felvételeket, digitalizálta őket, és elkészítette az eredeti tabló remake, azaz újragondolt változatát, s egyes képekből kiemelt apró részleteket, melyek így vagy úgy a fotográfiai nagyíthatóság végső határát jelentik. A világos – nappali felvételek – apró részletei pixelekre bomlanak a virtuális nagyítás részeiként, a hajnali, alkonyati apróságek árnyképként jelennek meg a falakon. Miniaturrészletek 90 cm-es nagyításban.

Láttunk egy kiállítást, ahol a képektől megkaptuk a felszólítást: nézz körül, nézz rám közelebből, nézz távolabbról, nézz és láss.

Amit láttunk, a bevezetést a művészetbe, nekünk tetszett.

Lehet, hogy a Kolta Galéria is ezért jött létre?

Kómár Katalin és Katkó Tamás

Kitekintő

Magyarörmények

A budapesti Semmelweis utcában, a Háló Kulturális és Közösségi Központtal, rövid népszerű nevén az S4-gyel csaknem szemben levő ház, a Semmelweis utca 9. egyik II. emeleti bérlakásában 1947 és 1974 között örmény katolikus lelkészség és kápolna működött. Az utca azon oldalának vége felé a 17. szám alatt található az Országos Örmény Önkormányzat székhelye. Hosszú ideig az utca páratlan oldalának legelején, az 1. szám alatti épületben tartotta rendszeres havi összejöveteleit a Fővárosi Örmény Klub. Barátaim és kedves ismerőseim körében tucatnyiról derültek ki, köztük hálósról is, többnyire sok-sok évnyi ismeretség után örmény gyökerük. Ezek inspiráltak arra, hogy többet is megtudjak az örményekről, mint azt, hogy Örményország volt az első keresztény állam, és hogy ők voltak a huszadik első népirtásának elszenvedői.

Örményország tengerparttal nem rendelkező, ásványi kincsekben szegény hegyvidéki ország a kaukázusi régióban. Az ország 90%-a 1000 méternél magasabban van, átlagmagassága 1800 méter, területének mintegy kétharmada hegy. Területe egyharmada Magyarország

területének. Legnagyobb kiterjedése idején Kr.e. 80-ban az ország a mai területének a tízszerese volt, a Kaszpi-tengertől egészen a Földközi tengerig nyúlt. Örményország mostani fővárosát, Jerevánt Kr.e. 782-ben, az örmény királyságot Kr.e. 600 körül alapították. Szent Bertalan és Szent Tádé apostolok evangelizációjának eredményeként már az I. század közepén léteztek az országban keresztény közösségek. III. Tiridat királynak Világosító Szent Gergely püspök hatására való megtérése után az ország 301-ben lett keresztény. Világosító Szent Gergely a király megtérése előtt 13 évig volt fogoly egy 8 méter mély kútszerű földalatti börtönben. Ez a Khor Virapban levő börtön ma turista „látványosság”. A 3. és 4. század fordulóján az örmények két nevezetes vértanút is adtak az egyháznak, a balázsolásról ismert Szent Balázst, valamint Szent Dorottyát. Az örményeknek van egy másik Szent Gergelyük is, a 951 és 1003 között élt Nareki Szent Gergely.

A történelem során az országnak számos inváziót kellett elszenvednie: asszír, méd, görög, római, bizánci, arab, szeldzsuk, mongol, perzsa, ottomán és orosz hódítást. A kommunizmus bukása után a függetlené vált ország több rövidebb háborút vívott a szomszédos Azerbajdzsánnal. Szent II. János Pál pápa 2001-ben a függetlenség megszerzésének 10. évfordulója alkalmából, Ferenc pápa pedig 2016-ban járt Örményországban. Ő az örmény népiptás centenáriuma szeretett volna elmenni, de erre csak egy év múlva volt módja. A Jereván központjától légvonalban mindössze 50 km-re levő Ararát, amelyen Noé kötött ki a vízözön után (Ter8,4 *„Százötven nap elteltével a víz visszahúzódott, s a hetedik hónapban, a hónap 17. napján a bárka megállt az Ararát hegyén.”*), az örmények szent hegye (5137 m) ma Törökországhoz tartozik. Az Ararát ma is eleme az örmény nemzeti címernek, ez látható a balról sas, jobbról oroszlán tartotta címerpajzs közepén. Napjaink örményországi ásatásai során találtak rá a mai ismereteink szerinti legrégebbi bőrcipőre és bortermelést segítő eszközökre, amelyek kb. Kr.e. 5500-ra datálhatók.

Az ország lakóinak száma 3 millió. Öt és 10 millió közöttire becsült örmény él diaszpórában szerte a világon, a szomszédos azeri Hegyi-Karabahon túl többek között Oroszországban, Franciaországban, az Egyesült Államokban, Görögországban, Grúziában, Szíriában, Iránban és Libanonban. Származástudatuk, összetartozásuk érzése máig erős. Szétszóródásuk ellenére megőrizték nyelvüket, kultúrájukat, nemzeti tudatukat. Ha esetleg el is veszítik nyelvüket, az identitásukat azonban

nem. Sajátos, minden más nyelvtől eltérő az abc-jük. Misztótfalusi Kiss Miklós betűmetsző mester 1685-ben az amszterdami örmény nyomda részére alkotta meg első olyan betűkészletet, amivel nyomtatott szöveg könnyen olvasható, és nyomdailag is szép.

Gevorg Emin (1919-1998) így ír hazájáról a Szőlőtőke című versében (részlet, ford. Illyés Gyula)

*„Nem ismered még népemet, az örményt?
Nézd azt a szőlőtőkét!*

*Népemnek hasonmása ő.
Népünkkel egyidős.
Ezt példázza a ránk rótt törvényt.*

...

*Típorják minél vadabbul, ez itt
annál mélyebbre legyökerezik.
Kegyetlen kínoknak késein győzve
nemesül édesre gyümölcse.”*

Gevorg Emin fordított magyar népmeséket, népdalokat és magyar költők verseit, többek között Váci Mihály verseit. Váci Mihály így ír az örményekről:

*Örmény ének (részlet)
„Életünk ez a föld – ez a föld a halálunk.
Haza hív ez a föld – ez a föld nem a haza.
Öklébe szorít ez a föld – ez a föld szétszór a világba.
Mienk az az ég – ez az ég idegen.
Aki itt született – született a halálra.
Paradicsom ez a völgy – ez a völgy a pokol.
Az ősök itt mi vagyunk – mi vagyunk a jövevények.
Ez jutott a világból – a világból ennyi se jut.
Kegyetlen ez a táj – e táj megszelídít.
Kié ez a föld – ez a föld lélek.”*

Az örmény közösségek szerte világban, elsősorban templomaik mellett állítanak fel hacskart (kereszteskövet). Ez egy emberméretű csipkefinomságúan megmunkált téglalap alakú kő rajta rügyező kereszttel, ami azt szimbolizálja, hogy a kereszthalál után ott a feltámadás. Gyakoriak a magyar népművészet életfa ábrázolásában is használt motívumok, a levelek, az indák, a gránátalma és a szőlő. Ha vannak gyökérszerű hajtások, azok mindig visszafordulnak. A kőtábla

alján megjelenhet az időbeli végtelenség valamelyik szimbóluma, a tetején pedig Jézus Krisztus, vagy egy bibliai jelenet, esetleg egy szent.

A korábban Moldvába menekült bőr és marhakereskedelemmel foglalkozó örmények nagyobb számban a Kárpát-medencébe a 17.században vándoroltak be, és telepedtek le Erdélyben, főként Gyergyószentmiklóson, Szamosújváron, Erzsébetvárosban és Csíkszépvízen, szorgalmas munkájukkal módos városias településsé fejlesztve ezen helységeket. Idővel saját templomokat építettek, sőt a Gyergyószentmiklós felett északra magasodó Csobot-hegyen a magyar kápolna mellett örmény kápolna is van. A gyergyószentmiklósi örmény templomot és kápolnát nemrég szíven felújították, ellenben az erzsébetvárosi templom nagyon rossz állapotban van, száz éve egy vihar ledöntötte az egyik tornyát. A gyergyószentmiklósi templom előző, még az 1899-es felújításának oklevele a felújítást jelentős összeggel támogatók között megemlíti az egyik helybeli hálós család felmenőit. Az örmény templomokban a szentélyben mindig láthatunk valamilyen Szűzanya és Világosító Szent Gergely, a Kárpát-medenceiekben emellett még Szent István-ábrázolást is. Gyergyószentmiklóson évente rendeznek örmény kulturális fesztivált. Erdélyben és Magyarországon a magyarörmények örmény szertartású római katolikusok. Liturgiájukat Szent Áldozatnak hívják.

Örmény katolikus templom Gyergyószentmiklós
kép forrása: <https://www.virtualisszekelyfold.ro/hu/show/8>

A magyarörmények harcolni is készek voltak új hazájukért. Példa erre Kiss Ernő, Lázár Vilmos aradi vértanúk, Czetz János, aki 48/49-es szabadságharc legfiatalabb tábornoka volt, vagy Pongrátz Gergely, a Corvin köz 56-os parancsnoka. Egy magyar történész írja: „1848–49-ben az örmények egész sereg hőst adtak Magyarországnak, de árulót... egyet se.”

A Budapesti Örmény Katolikus Fogolykiváltó Boldogasszony és Világosító Szent Gergely Templom, a XI.kerületben az Orlay utcában áll 1975 óta. 1988-ban bekövetkezett haláláig Kádár Dániel mechitarista* szerzetes volt az utolsó igazi örményül tudó és örmény liturgia szerint miséző papjuk. Dániel atyának Raul Wallenberggel való együttműködését és zsidómentő tevékenységét a proletárdiktatúra egy utcaseprői állással hálálta meg. Ő volt, aki a Semmelweis utcában megszervezte az örmény katolikusok hitéletét és közösségi életét. Miskolctapolcai házának eladásából befolyt összeg volt az első adomány ahhoz a gyűjtéshez, hogy az Örmény Szerzetes Római Katolikus Egyházközség megvehesse az Orlay utca 6. alatti ingatlant. Azóta a vasárnapi és ünnepnapos misék csak havi egy alkalommal folynak örmény liturgia szerint. Havonta egyszer Dr. Leszkovszky Pál domonkos szerzetes Debrecenből, negyedéves váltásban pedig hol Bécsből, hol Isztambulból örmény pap jön örmény liturgia szerint misézni. Dr. Leszkovszky Pál (Paweł Leszkowski) lengyel származású pap, megtanult örményül és megtanulta az örmény liturgiát is. Orvosi diplomája is van, amit jól tudott hasznosítani a papi szolgálattól való eltiltása alatt, amikor évekig a Chinoin Gyógyszergyárban gyógyszerkutatóként dolgozott. Az utóbbi években a kulturális és közösségi élet rendezvényeinek, így Fővárosi Örmény Klubnak is már a Budapesti Örmény Katolikus Plébánia közösségi helyiségei adnak otthont.

Budapesten 3 kereszteskő is látható. Van az Orlay utcában, Óbudán a Szent Péter és Pál-templom közelében és a Duna-korzón, a Petőfi téren. Az Orlay utcai egy kivételes darab, mert nem önállóan áll, hanem a plébánia épületének egyik ablakrésébe utólag beépítve, mert nem teljesen téglalap formájú, és mert nem teljesen ember méretű. Mégis igazi hacska, a törökök által elkövetett genocidium centenáriuma készült. Az óbudai is az 1915-ös törökök által elkövetett vérontások áldozatainak állít emléket. A Petőfi téren levőt a

* A mechitarista rend (latinul Ordo Mechitaristarum, O.Mech.) egy örmény katolikus férfi szerzetesrend.

kereszténység felvételének 1700. évfordulója alkalmából állították fel, erről a hátoldalán levő kétnyelvű felirat ad tájékoztatást. Ez nem egy egyedi alkotás, hanem egy örményországi kolostorban levő 13. században készült kereszteskőnek a kópiája.

Kereszteskő (hacskar) Budapesten a Petőfi téren

fotó Margitfalvy György

Margitfalvy György

Pongrátz Gergely, a Corvin köz főparancsnoka beszél életéről, 1956-ról, a Corvin köz harcokról (részlet):

„27-én délelőtt indultunk el. Egy nagyon érdekes dolog történt. Mi örmények vagyunk, örmény származásúak, amit tulajdonképpen a vallásban tartottunk meg, az örménységet. Sokszor a könyvemben is leírom, a vérem az örmény, a szívem az magyar. Megyünk a Körúton, hogy megyünk át Budára, s mondom édesanyámnak, hogy itt a Corvin előtt gyorsan menjünk át, mert ha felismernek minket, akkor végünk van. S pontosan a Corvin bejáratával szemben vagyunk, s édesanyám

benéz a Corvin-közbe, ott áll egy orosz tank és egy orosz katona derékig kinn van a toronyból. Édesanyám megáll és azt mondja ez nem orosz, ez örmény. Úgy nézett ki. Mondom anyukám menjünk innen, mert baj lesz. Nem megyünk sehova. Odamegy, felszól örményül az orosz katonának, édesanyám még beszélt örményül, hogy te örmény vagy? Ez mondja, hogy igen, kiugrik tankból, összeölelkezik édesanyámmal. Na, mondom csak az kellene, hogy valaki lássa, hogy a Corvin-köz főparancsnokának az édesanyja egy orosz katonával a Corvin mozi előtt ölelkezik. Hát édesanyám jól letolta szegény gyereket, az meg mondta, katona parancsot hajt végre, de aztán mentünk tovább. 28-án hajnalban léptük át határt.”

forrás: <https://www.youtube.com/watch?v=1IppuuYuzG>

Beszélő

Élmények, emlékek, Háló-tábor

Olyan jó érzés tölt el, annyi emlék kavarog bennem amikor e sorokat írom! Huszonegy év: tömérdek élmény, táborozás, találkozás, vidám érkezés és könnyes búcsúzás.

Minden 2002 augusztusában a zánkai táborral kezdődött, mely számunkra tényleg “ablak volt a világra”. Egy új ablak nyílt ki, melyen keresztül megláthattam, megismerhettem rengeteg kedves embert. Barátokat szereztem, mely barátságok a hosszú évek alatt mindig csak erősödtek az újabb és újabb találkozások során. A helyi plébános úr, a megboldogult Farkas László nevezett be engem és a lányomat innen Garamkövesdről, Felvidékről.

Ezt követte sok-sok további tábor. Nagy szeretettel és hálával gondolok vissza az első kiscsoportos vezetőmre, Bauer Róbertre és feleségére, Marikára, aki egy csodálatos, kedves teremtes, és ha jól emlékszem, akkor éppen áldott állapotban volt.

Lenyűgöző volt számomra az a rengeteg jó ember, akiket ugyan a határok szétválasztanak, de a magyar szívük és a Jóisten örökre összeköt.

Voltak, akiknek az utazás sem volt olyan könnyű. Itt ismertem meg csángó barátnőimet is, akik olyan boldogan mutatták a magyar útlevelüket, amiért sok-sok pénzt kellett fizetniük, de nagy örömmel jöttek a nehézségek ellenére is.

Sok szép emléket idéz fel bennem a rózsaszállási tábor is. Ez azért áll közel a szívemhez, mert mi voltunk a házigazdák. Cseri Zita (Nagyölved) és Burián Laci atya terelték akkor Felvidéken a nyájat nagy szeretettel.

Emlékezetes a Háló-táboraim történetében a 2006-os. Sátoraljaújhelyen voltunk. Egy hónappal a tábor kezdete előtt halt meg a drága jó anyám. Nagy fájdalommal a szívemben indultam a táborba. A kiscsoportos vezetőm akkor Juhász Mária volt, nagyon sok vigaszt kaptam tőle. Szívből köszönöm még most is neki. A kiscsoportomban ismertem meg Csobot Szabolcsot is, vele jártuk meg a kálváriát.

A következő, akit a sorból ki nem hagyhatnék, Orosz István - Pista atya -, akivel azóta keveset találkoztunk, azóta is nagyon hiányolom őt a táborokból.

Emlékeimet a tatai táborral zárom, a feledhetetlen élménnyel, amikor a pannonhalmi Várszegi Asztrik atya egy bárkáról a tóból celebrálta a misét és a 12 apostolt megkeresztelte.

A táborozást folytatom, mert amíg élek, hálós maradok.

Mácsai Mária, Garamkövesd (Felvidék) 2023. okt. 23.

Impresszum

Kiadja a **Háló Egyesület** (www.halo.hu)

A Tarsoly korábbi számai letölthetők: <https://halo.hu/index.php/kiadvanyok>

Főszerkesztő: **Széplaki Mária**

Szerkesztők: **Kómár Katalin, T.Kovács Péter, Margitfalvy György és Szeibert András**

Tördelés: **Margitfalvy György**

Nyomda: Korrekt Nyomdaipari Kft., Budapest